

Г.І. Купалова

Актуальні дослідження проблем державного регулювання цін

Роль та місце держави у процесах регулювання ринкових відносин – одне з найбільш дискусійних в економічній науці. Проте беззаперечною є соціальна функція держави, реалізація якої є пріоритетною в Україні. Побудувати соціальну економіку не можна без вирішення проблеми продовольчого забезпечення та доступності продуктів харчування. У цьому контексті розробка методології державного регулювання цін на продовольчому ринку є актуальним завданням сучасної економічної науки.

Відсутність єдиного підходу до концепції регулювання цін спричинює низьку ефективність державної цінової політики, розбалансованість продовольчого ринку та часті потрясіння на ньому. Все це становить загрозу продовольчій та економічній безпеці держави. Тому в сучасних умовах ідентифікація проблем становлення та розвитку продовольчого ринку та пошук шляхів ефективного ціноутворення є одним із пріоритетних напрямків наукових досліджень.

Виходячи з вищевикладеного, монографія Л.О. Шкварчук «Державне регулювання цін на продовольчому ринку»¹ має актуальне

значення. У цій науковій праці на високому теоретичному рівні розкрито теоретично-методологічні аспекти ціноутворення та основні засади державного регулювання цін на продукти харчування. Висвітлено історичну суть формування продовольчого ринку в Україні та заходів його державного регулювання. Значну увагу приділено аналізу впливу прямих методів регулювання на динаміку цін продовольчого ринку. Запропоновано сучасний інструментарій оцінювання ефективності заходів державного регулювання цін. Автор на основі комплексного підходу обґрунтував пропозиції щодо розширення сфери застосування економічних методів державного регулювання цін.

Перетворення, які сьогодні здійснюються в Україні, повинні спиратися на науково обґрунтовані засади державної економічної політики. Основне завдання держави в будь-якій економічній системі – забезпечити громадянам належний рівень життя. Прогрес у розвитку країни нині все більшою мірою визначається якістю життя людей, перетвореннями, які забезпечують розвиток людини, а не лише темпами росту виробництва. Суспільство

© Г.І. Купалова, 2009.

¹ Шкварчук Л. О. Державне регулювання цін на продовольчому ринку : [моногр.] / Л. О. Шкварчук. – Львів : Простір-М, 2008. – 356 с.

може більш або менш повно задовольнити запити своїх громадян на пристойне життя лише тоді, коли воно покладає обов'язок регулювання економічних процесів на державу. Таке бачення ролі та функцій держави в ринковій економіці вимагає розробки інструментарію реалізації поставлених завдань. Одним з яких є ціна та механізм ціноутворення. З огляду на пріоритетність продовольчого забезпечення у розвитку окремої особи та нації в цілому актуальним є аналіз місця та ролі держави на продовольчому ринку та в системі формування цінової доступності продуктів харчування.

Аналіз методів державного регулювання цін, що застосовувалися в Україні впродовж тривалого часу, розкриває сутність дискусій у наукових та професійних колах щодо доцільності та ефективності застосування окремих із них.

Своєчасними і підкріпленими власним баченням авторські висновки щодо необхідності скорочення практики використання методів прямого регулювання цін. На особливу увагу заслуговують нові підходи автора щодо побудови системи показників для оцінки ефективності державної політики у сфері ціноутворення.

Механізми прийняття рішень щодо визначення оптимальних інструментів державного регулювання цін, оцінки таких рішень та пошук оптимальних меж їх застосування, висвітлені в монографії, можуть використовуватися практиками при розробці програм соціально-економічного розвитку країни та регіону, а також галузевих програм розвитку.

Отже, рецензована монографія являє собою ґрунтовну наукову працю, що за всіма ознаками виконана самостійно та містить оригінальні авторські підходи до розв'язання проблем ціноутворення на продовольчому ринку. Висновки і пропозиції, сформульовані за результатами проведеного дослідження, не лише мають наукову цінність і збагачують теоретичні надбання, але й доведені до практичного рівня впровадження.

Книга може бути рекомендована для широкого кола читачів і дослідників, науковців, аспірантів, докторантів, а також для студентів економічних та управлінських спеціальностей вищих закладів освіти, працівників місцевих та державних органів виконавчої та законодавчої влади, підприємців.

Надійшло 01.10.2009 р.